

16.8.2017

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalta päätöksiä vammaisten syrjinnästä sekä pääsylippujen hinnoittelusta ja uskonnollisesta vakaumuksesta johtuneesta syrjinnästä

Yleisölle avoimen markkinointitarkoituksiin valmistetun esittelyhuoneiston esteellisyys oli välillisesti syrjivää

Vammansa takia pyörätuolia liikkumiseensa käyttävä hakija katsoi vastaajan syrjineen häntä välillisesti, kun hän ei ollut päässyt sisään yrityksen lavettiperävaunun päälle esille laittamaan esittelyhuoneistoon. Hakija katsoi, ettei asiassa ollut kyse kohtuullisten mukautusten arvioinnista.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, että vastaajan kaltaisen suuren yrityksen on palveluja tarjotessaan varauduttava siihen, että ihmiset haluavat hyödyntää sen palveluja laajasti. Lautakunta katsoi, että vastaajan olisi tullut jo etukäteen varmistua siitä, että sen käyttöön ottama liikuteltava esittelyhuoneisto ei johda kenenkään henkilön syrjimiseen. Sillä, että hakijalla olisi ollut mahdollisuus saada tietoa esillä olevasta huoneistoista myös muilla tavoin, ei ollut lautakunnan näkemyksen mukaan asian arvioinnin kannalta merkitystä, koska kyseiset tavat eivät olleet rakennettuun esittelyhuoneistoon rinnastettavia palveluja.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei vastaaja ollut esittänyt sellaista näyttöä, joka kumoaisi hakijan selvityksen perusteella syntyneen syrjintäoletuksen. Koska vastaajan näennäisesti yhdenvertaisena esitetty käytäntö oli johtanut siihen, että hakija ei ollut vammaisuudestaan johtuen tosiasiallisesti voinut yhdenvertaisesti muiden henkilöiden tavoin käyttää vastaajan yleisölle tarjoamaa palvelua, lautakunta katsoi vastaajan syrjineen hakijaa välillisesti. Koska hakija ei ollut vaatinut kohtuullisia mukautuksia, vastaajan esittämiä mahdollisia kohtuullisia mukautuksia ei arvioitu.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta kielsi vastaajaa uusimasta syrjintää.

(Ään.)

Kuntoutuspalveluja tuottavan yrityksen hygieniakäytännöt eivät olleet syrjiviä

Hakijalla on vammainen henkilö, jolla oli oikeus lääkinnällisiin kuntoutuspalveluihin. Hän katsoi kuntoutuspalveluja tuottaneen vastaajan syrjineen häntä hänellä todetun, mikrobilääkehoidoille laajasti vastustuskykyisen bakteerikannan vuoksi. Hakijan mukaan bakteerin kantajuuteen ei olisi tullut liittää mitään erityistoimia. Hän katsoi vastaajan menettelyn olleen välitöntä syrjintää ja häirintää, minkä lisäksi hän pyysi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa tutkimaan, oliko vastaaja rikkonut vastatoimien kieltoa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että vastaaja oli hankkimalla tietoa kyseisen bakteerin kantajuuden mahdollisista vaikutuksista kuntoutuspalvelujen asianmukaiseen

16.8.2017

järjestämiseen ja ottamalla käyttöön uusia hygieniakäytäntöjä pyrkinyt varmistumaan kaikkien asiakkaidensa potilasturvallisuudesta ja hyvän hoidon järjestämisestä. Lautakunta katsoi, ettei asiassa ollut syntynyt välitöntä tai välillistä syrjintää koskevaa syrjintäolettamaa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei asiassa saadun selvityksen perusteella ollut syntynyt olettamaa siitä, että vastaajan menettely olisi ollut hakijan ihmisarvoa loukkaavaa tai että sillä olisi luotu hakijaa halventava tai nöyryyttävä ilmapiiri. Näin ollen lautakunta katsoi, ettei asiassa ollut syntynyt häirintää koskevaa syrjintäolettamaa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei asiassa ollut esitetty sellaista selvitystä, jonka perusteella asiaa objektiivisesti arvioiden voitaisiin olettaa vastaajan rikkoneen myöskään vastatoimien kieltoa.

Edellä todetuin perustein yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta hylkäsi hakemuksen.

Taloyhtiö ei ollut menetellyt näkövammaista syrjivästi

Näkövammaisen henkilö katsoi, että hänen asunnostaan taloyhtiön jätekatokselle johtava reitti oli esteellinen ja siten syrjivä.

Hakija pyysi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa selvittämään asuintalon esteettömyyden myös talossa asuvien ja pyörätuolia käyttävien henkilöiden liikkumisen kannalta. Hakija ei itse tarvinnut liikkumiseensa pyörätuolia.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi arvioivansa asiaa yhdenvertaisuuslain 21 §:n 2 momentin perusteella ainoastaan hakijan, ei muiden hänen mainitsemiensa henkilöiden, kuten esimerkiksi pyörätuolinkäyttäjien, kannalta. Lautakunta katsoi, ettei asiassa ollut tullut ilmi seikkoja, joiden perusteella vastaajan olisi katsottava menetelleen hakijaa kohtaan syrjivästi, ja hylkäsi oikaisuvaatimuksen.

Pääsylippujen alennusperusteet eivät olleet syrjiviä

Hakija on työtön työnhakija. Hän katsoi Helsingin Messukeskuksen syrjineen häntä, koska se myönsi alennusta pääsylipuista lapsille, opiskelijoille, varusmiehille, eläkeläisille ja ryhmille, mutta ei työttömille. Hän pyysi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalta lausuntoa ja toimenpiteitä työttömien vähävaraisuuden huomioon ottamiseksi vastaajan pääsylippuhinnoittelussa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta jätti hakemuksen tutkimatta siltä osin kun se koski lausunnon antamista hakijalle, sillä lautakunnalla ei ole toimivaltaa antaa lausuntoja yksityishenkilöille.

16.8.2017

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että työttömyys on sellainen oikeudellinen asema, jonka voidaan katsoa olevan yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettu kielletty syrjintäperuste (muu henkilöön liittyvä syy).

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, että vastaajalla on liiketoimintaa harjoittavana yhtiönä lähtökohtaisesti oikeus hinnoitella tarjoamansa palvelut parhaaksi katsomallaan tavalla edellyttäen, että joillekin asiakasryhmille mahdollisesti tarjottavat alennukset ovat arvoltaan vähäisiä suhteessa palvelusta muilta asiakkailta perittävään maksuun.

Ottaen huomioon perusoikeuksina turvatut elinkeinovapauden ja omaisuuden suojan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että asiassa saatu selvitys ei antanut objektiivisesti arvioiden aihetta olettaa, että vastaaja olisi rikkonut syrjinnän kieltoa messukävijöiden pääsylippujen hinnoitteluperusteissaan. Näin ollen lautakunta hylkäsi hakemuksen.

(Ään.)

Pelkkä epäily siitä, että henkilön uskonto voi vaikuttaa tulkkauksen objektiivisuuteen, ei ole riittävä peruste erilaiselle kohtelulle

Tulkkina turvapaikkapuhutteluissa toiminut hakija katsoi tulleen syrjityksi uskonnollisen vakaumuksensa perusteella, kun Maahanmuuttovirasto oli ilmoittanut hakijan työnantajana toimineelle yritykselle, ettei se enää halua käyttää hakijaa tulkkina turvapaikkapuhutteluissa, saatuaan tiedon hakijan uskonnollisesta vakaumuksesta ja sen mukaisesta hakijan vapaa-ajalla tapahtuneesta uskonnolliseen käännytystyöhön osallistumisesta.

Maahanmuuttovirasto katsoi menettelynsä perustuneen hyväksyttäviin hakijasta johtuneisiin syihin, koska hakijan objektiivisuuteen ei enää voitu riittävästi luottaa, eikä häntä sen vuoksi voitu enää pitää sopivana tulkin tehtäviin turvapaikkapuhutteluissa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, että Maahanmuuttoviraston tavoitetta turvata tulkkauksen luotettavuus ja objektiivisuus oli sinänsä pidettävä hyväksyttävänä.

Maahanmuuttovirasto ei kuitenkaan esittänyt riittävästi selvitystä siitä, että hakija olisi pyrkinyt tekemään käännytystyötä työajallaan tai muutoin toiminut epäasiallisesti tulkkauksilanteissa siten, että hänen uskontonsa tai vapaa-ajalla tapahtunut uskonnon mukainen käännytystyönsä olisivat tosiasiasa jollakin tapaa vaikuttaneet tulkkauksen luotettavuuteen. Lautakunta katsoi, että pelkkä epäily siitä, että henkilön uskonto voi vaikuttaa tulkkauksen objektiivisuuteen, ei ole riittävä peruste erilaiselle kohtelulle. Tämän vuoksi lautakunta katsoi, että keinot tavoitteen saavuttamiseksi eivät ole olleet oikeasuhtaisia eikä asiassa syntynyt syrjintäolettaama ole näin ollen tullut kumotuksi. Lautakunta katsoi Maahanmuuttoviraston antaneen A Oy:lle syrjivän ohjeen, ja kielsi Maahanmuuttovirastoa jatkamasta tai uusimasta syrjintää.

16.8.2017

Lisätietoja: Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan pääsihteeri Juhani Kortteinen
p. 0295 150151, sähköposti: juhani.kortteinen@oikeus.fi

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on valtioneuvoston nimittämä itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin. Se valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa sekä julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa. Työelämää koskevat kysymykset eivät kuulu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan muutoin kuin tasa-arvolain soveltamisalalla.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan ei kuulu yksityis- ja perhe-elämän piiriin kuuluvat asiat, eikä uskonnon harjoittaminen.

Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi se, johon syrjivä menettely kohdistuu, taikka yhdenvertaisuusvaltuutettu. Myös yhdistykset voivat saada hakemuksen vireille lautakunnassa asianomistajan suostumuksella. Tasa-arvolain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi vain työmarkkinoiden keskusjärjestö tai tasa-arvovaltuutettu.

Lautakunta ei ota tutkittavaksi tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa vireillä olevaa asiaa.

Lautakunnan tehtävänä on antaa oikeussuojaa niille, jotka ovat kokeneet tulleen syrjityksi tai tulleen syrjintään liittyvien kiellettyjen vastatoimien kohteeksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta voi kieltää jatkamasta tai uusimasta syrjintää tai vastatoimia ja asettaa päätöksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon ja tuomita sen maksettavaksi.

Lautakunta voi määrätä asianomaisen ryhtymään kohtuullisessa määräajassa toimenpiteisiin yhdenvertaisuuslaissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi. Se voi myös vahvistaa osapuolten välisen sovinnon.

Lautakunta ei voi määrätä hyvitystä tai muuta korvausta maksettavaksi.

Lautakunta voi antaa myös lausunnon yhdenvertaisuuslain tai tasa-arvolain soveltamisesta tuomioistuimen, yhdenvertaisuus- tai tasa-arvovaltuutetun tai muun viranomaisen taikka yhdistyksen pyynnöstä.

Lautakunnan päätöksistä voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Hakemuksen käsittely lautakunnassa on maksutonta, ja sen toimituskirjat ovat maksuttomia. Muista oikeudenkäyntikuluistaan asianosaiset vastaavat itse.

Lisätietoja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta:

<http://yvltk.fi/fi/>

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta
PL 27
FI-00023 Valtioneuvosto

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan sähköposti: yvltk@oikeus.fi